

753

UDENRIGSMINISTERIET

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

14. april 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Skatteministeriets
supplerende grundnotat om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv
77/388/EØF med hensyn til leveringsstedet for tjenesteydelser, KOM(2003)
822.

P. H. Olsen

Supplerende grundnotat om

Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 77/388/EØF med hensyn til leveringsstedet for tjenesteydelser, KOM (2003) 822.

Resumé

I overensstemmelse med momsstrategien fra 2000, som er ajourført i 2003, har Kommissionen den 23. december 2003 fremlagt det første led i moderniseringen af leveringsstedsreglerne for ydelser, der handles over grænserne i EU. Dette første led vil betyde, at hovedreglen for handel mellem afgiftspligtige personer (B2B) ændres til beskatning i forbrugslandet i stedet for som nu i oprindelseslandet. At ændre beskatningen til det sted, hvor kunden er etableret vil i højere grad afspejle situationen, som den er nu i ydelsessektoren, og give større sikkerhed for alle berørte parter. Det vil stadig være nødvendigt med visse undtagelser.

I tilknytning til, at momsen for en ydelse skal beskattes i købers land vil også reglerne for, hvem der er ansvarlig for momsens betaling blive ændret, således at den afgiftspligtige køber bliver ansvarlig gennem udvidet anvendelse af reglerne for omvendt betalingspligt (reverse charge).

Af kontrolhensyn foreslås det, at sælgervirksomhederne fra 1. januar 2008 skal indberette B2B salg til myndighederne gennem det såkaldte momslistesystem (VIIES), der i dag anvendes for B2B varehandler.

Andet led i moderniseringen af reglerne er tilfælde, hvor kunden i det andet EU-land er en ikke-afgiftspligtig person (privat)(B2C-leverancer), og Kommissionen anfører, at dette vil blive behandlet senere.

Forslaget skønnes at medføre, at statens provenu stiger med ca. 282 mio. kr. før skat, på grund af, at langtidsleasing af transportmidler efter forslaget skal momses i forbrugslandet. Heraf vil ca. 279 mio. kr. komme fra ekstra momsindbetalinger fra operatører inden for moms fritaget kollektiv trafik.

I høringssvar har flere organisationer m.v. udtrykt bekymring for øgede omkostninger i forbindelse med langtidsleasing af køretøjer.

1. Baggrund

Under de nuværende regler for leveringssted for ydelser (det sted, hvor en ydelse skal momses) skal en ydelse momses i det land, hvor leverandøren er etableret, med mindre det

specifikt er defineret, at den moms ses i andet land. Stigende globalisering og øget teknologisk udvikling har ændret omfanget af og mønsteret for handel med ydelser, og det er i stigende omfang blevet muligt at fjernelevere et antal ydelser. Dette har gjort det nødvendigt at indføre en række undtagelser om at specifikke ydelser beskattes hvor kunden er. Det har dog vist sig svært at definere sådanne undtagelser klart og det er blevet stadig vanskeligere for såvel administrationer som virksomheder at administrere reglerne - og samtidig afgøres spørgsmål om leveringssted for ydelser ofte af domstolene.

I de gældende bestemmelser er der 21 forskellige regler til fastsættelse af leveringsstedet for ydelser. Hovedreglen er, at momsen skal betales i leverandørens land. 14 af undtagelserne fra denne hovedregel anvender kundens forretningssted til bestemmelsen af leveringsstedet. I forbindelse med nogle af de 14 regler er det således, at der anvendes obligatorisk reverse charge, dvs. at i stedet for at sælger skal momsregistreres og indbetale momsen i kundens land, overgår betalingsforpligtelsen til kunden, der så skal indbetale momsen (i eget land). Kunden, der indbetaler momsen, har herefter fradragsret for momsen i overensstemmelse med eget lands regler.

Der er en række problemer med reglerne - både de 14 der allerede er baseret på forbrugslandsbeskatning, idet det ofte er uklart og dårligt defineret hvilke ydelser der egentlig er tale om, og de øvrige regler, der anvender andre kriterier for leveringsstedet, herunder leverandørens land.

Følgende problemer nævnes som de væsentligste:

- Fradragsret

Hovedreglen i artikel 9, stk. 1, om at momsen skal betales af leverandøren i leverandørens land betyder, at afgiftspligtige købere fra andre lande skal anmode om tilbagebetaling af momsen gennem 8. eller 13. momsdirektiv. Årsagen er, at momsen som køber betaler til sælger jo er indgående moms for køberen, men da der ikke findes regler om grænseoverskridende direkte fradragsret kan køber ikke fratække momsen i sit normale momsregnskab men må søge om at få den tilbage fra det land, hvor momsen er indbetalt - dvs. i leverandørens land. Disse regler er meget administrativt besværlige for virksomhederne at anvende og fører ofte til at virksomheder opgiver at søge om tilbagebetaling eller at der på uretmæssig vis anvendes reverse charge.

- Udlejning af motorkøretøjer

Gældende regler er således, at leveringsstedet for udlejning af "transportmidler" er der, hvor udlejer har sit faste forretningssted. Forskellige regler for fradragsret for biler i medlemslandene giver anledning til spekulation hos afgiftspligtige personer i nogle medlemslande (herunder Østrig og Danmark) med ingen eller lille fradragsret, idet de lejer - ofte som langtidsleje - køretøjer i lande med høj fradragsret. Herefter kan de via 8. momsdirektiv få momsen tilbagebetalt efter de favorable regler i udlejers land.

- Momsregistrering i andre medlemslande

I visse tilfælde, f.eks. arbejde på løsørengstande, er det således at momsen skal betales der, hvor arbejdet udføres, dog uden at der er obligatorisk brug af reglerne om reverse charge. Dette kan betyde, at virksomheder der udfører arbejde på løsørengstande, skal

momsregistreres i alle de lande, hvor de udfører arbejde, hvilket er en administrativ belastning.

- Fortolkning af undtagelser i art. 9, stk. 2, litra e

I denne bestemmelse er listet en række ydelser, hvor leveringsstedet er kundens land, og hvor der er obligatorisk brug af reverse charge. Det har dog vist sig svært at afgrænse disse undtagelser klart og det er blevet stadig vanskeligere for såvel administrationer som virksomheder at administrere reglerne - og samtidig afgøres spørgsmål om leveringssted for ydelser ofte af domstolene. Problemerne kan føre til, at en ydelse utilsigtet momses to gange eller slet ikke, og ofte med efterfølgende besværlige tilbagebetalinger gennem 8. eller 13. momsdirektiv.

- S sammensatte leverancer

De nuværende regler dækker ikke rigtig ydelser, der er sat sammen af flere forskellige delydelser, som kan være omfattet af forskellige regler. Dette fører tit til, at de afgiftspligtige personer vil søge at anvende f.eks. art. 9, stk. 2, litra e, hvor leveringsstedet er kundens land og hvor der skal bruges reverse charge - problemet er blot, at falder kun nogle dele af den sammensatte ydelse ind under denne regel skal hovedreglen anvendes (leveringssted er leverandørens land).

2. Forslagets indhold

For at løse disse problemer foreslås en grundlæggende ændring af reglerne om leveringssted/beskatningssted ved grænseoverskridende salg af ydelser mellem afgiftspligtige personer (dvs. erhvervsdrivende). Kommissionen anfører, at enhver ændring i reglerne om beskatning af ydelser i videst muligt omfang bør resultere i, at ydelserne momses i det land, hvor forbruget faktisk finder sted. Det er desuden vigtigt, at der er balance mellem administrationernes behov for kontrol og de erhvervsdrivendes administrative forpligtelser.

Leveringsstedsregler

Forslaget vedrører alene leverancer mellem afgiftspligtige personer (B2B-leverancer). Nedenfor er de enkelte dele af den nye artikel 9 (hovedreglerne for leveringssted) og foreslåede undtagelser m.v. i ny art. 9a - 9k forklaret:

Art 9

Stk. 1

Det foreslås, at hovedreglen bliver, at leveringsstedet fastlægges ud fra, hvor kunden er etableret. Reglen kombineres med brug af reverse charge, således at kunden er betalingspligtig for momsen og leverandøren ikke skal momsregistreres i kundens land, jf. forslaget til ændring af artikel 21, stk. 1, litra b.

Stk. 2

Hovedreglen for B2C-leverancers leveringssted (leverancer til private) er uændret der, hvor leverandøren er etableret.

Stk. 3

Af hensyn til administrativ forenkling foreslås, at leveringsstedsreglerne for en afgiftspligtig person skal gælde for alle dennes leveringer, dvs. såvel leveringer til brug for momspligtig og

momsfri virksomhed som til brug til en virksomhed, der ikke ligger inden for momsdirektivets anvendelsesområde, undtagen når ydelserne er beregnet til eget (privat) brug eller til virksomhedens personale. Dette vil blandt andet sige, at køber en person med momsfrigtage aktiviteter en ydelse fra et andet EU-land, skal denne indbetale momsen på ydelsen. Der er dog ingen fradragsret, idet indkøb til en momsfri aktivitet ikke giver ret til fradrag.

Art. 9a

Reglen i gældende art. 9, stk. 2, litra a om, at leveringsstedet for ydelser vedrørende fast ejendom er det sted, hvor ejendommen er beliggende, opretholdes idet den generelt fører til beskatning der, hvor ydelsen forbruges.

Art. 9b

Reglen i gældende art. 9, stk. 2, litra b om, at leveringsstedet for passagerbefordring er det sted, hvor befordringen finder sted i rimeligt forhold til de tilbagelagte strækninger opretholdes. Uanset at bestemmelsen er vanskelig at administrere finder Kommissionen ikke, at den alene kan ændres for leveringer mellem afgiftspligtige personer og bestemmelsen tages derfor op i forbindelse med de kommende ændringer af B2C-leveringsstedsreglerne.

Art. 9c

Reglen i art. 9, stk. 2, litra c om, at leveringsstedet for ydelser i forbindelse med kulturelle aktiviteter, sport, kunst, underholdning mv. er det sted, hvor ydelsen faktisk udføres opretholdes. Bestemmelsen fører generelt til beskatning der, hvor ydelsen forbruges.

Denne regel gælder i dag også ydelser inden for videnskab og undervisning, men det foreslås, at hovedreglen fremover kommer til at gælde for ydelser på dette område til afgiftspligtige personer, således at ydelsen beskattes i købers land og at der anvendes reverse charge. For så vidt angår ydelser til ikke-afgiftspligtige personer (private) bliver beskatningen fortsat dér, hvor ydelsen faktisk udføres, jf. ny art. 9f.

Art. 9d

Som en væsentlig undtagelse fra hovedreglen for B2B-leveringer foreslås, at leveringsstedet for "materielle ydelser" til afgiftspligtige personer er det sted, hvor leverandøren er etableret. Ved materielle ydelser forstås ydelser:

- som præsteres i det land, hvor leverandøren er etableret, og
- hvor leverandøren er fysisk til stede, eller at det middel, der benyttes til at levere ydelsen, er materielt til stede, og samtidig at kunden er fysisk til stede, og at
- ydelsen leveres direkte til forbrug.

Der er tale om f.eks. måltider på en restaurant og håarklipning og reglen vil bevirke, at disse ydelser beskattes hvor de faktisk forbruges.

Langtidsudlejning eller -leasing af løsøregenstande er udtrykkeligt ikke omfattet af bestemmelsen, og vil i stedet være omfattet af de generelle bestemmelser i art. 9, stk. 1 eller 2. "Langtidsudlejning eller -leasing er defineret som udleje/leasing i en periode på over 30 dage.

Art. 9e – 9j

Hovedreglen for B2C-leveringer (leveringer til ikke afgiftspligtige personer) er og bliver fortsat at leveringsstedet er der, hvor leverandøren er etableret. Artikel 9e til 9j indeholder de undtagelser, som der i dag er fra denne hovedregel.

Art. 9k

Medlemslandene har efter gældende regler visse muligheder for at tilsidesætte reglerne om leveringssted, hvis det er nødvendigt for at undgå dobbelt påligning eller ikke-påligning af moms eller konkurrenceforvridning. I dag gælder disse regler kun for visse leveringer til ikke-afgiftspligtige personer, men det foreslås, at de kommer til at gælde for leveringer til både afgiftspligtige og ikke-afgiftspligtige personer.

Udvidelse af momsinformationssystemet VIES

For øjeblikket giver VIES-systemet oplysninger om leveringer inden for Fællesskabet af varer, hvor køber betaler erhvervsmoms. Systemet omfatter ikke ydelser, idet den gældende hovedregel for leveringsstedet for ydelser mellem afgiftspligtige personer er, at momsen betales i leverandørens land, hvorfor leverancerne af ydelser ikke foregår "afgiftsfrit" forstået på den måde, at køber betaler momsen i sit eget land.

Afgiftspligtige personer, der foretager leveringer af varer inden for Fællesskabet, skal kvartalsvis give informationer om leveringerne til deres nationale skattemyndigheder. Oplysningerne sendes til skatteadministrationen i erhververens land, som så bruger dem til kontrol af, at erhververen af varerne anvender reverse charge mekanismen korrekt og har momsangivet varerne.

At udvide VIES med ydelser vil give et kontrolredskab for de B2B-leveringer, der skal momses via reverse charge i købers land. Det vil dog give både myndigheder og virksomhederne lidt administrative byrder og det er desuden blevet anført, at systemet ikke fungerer særligt optimalt, idet det er for langsomt og ikke så pålideligt.

Kommissionen foreslår, at VIES udvides til ydelser fra 1. januar 2008, jf. den foreslåede ændring af artikel 22, stk. 6, litra b (art. 28h). Kommissionen vil i den mellemliggende tid foretage en undersøgelse af, hvordan VIES teknisk set kan forbedres samt fremsætte forslag til nødvendige ændringer af forordningen om administrativt samarbejde.

Virksomhedsinterne ydelser

Kommissionen foreslår det præciseret i artikel 6, stk. 6, at ydelser mellem forskellige filialer af en virksomhed eller mellem en filial og hovedsæde normalt falder uden for momsens anvendelsesområde, forudsat at de pågældende filialer m.v. er en del af samme retlige enhed. Det er tilfældet uanset om forretningsstederne er beliggende i samme medlemsstat eller i mere end et land.

3. Retsgrundlag

Forslaget er baseret på traktatens art. 93, som kræver vedtagelse med enstemmighed.

4. Høring

Kommissionens forslag har været sendt i høring hos de væsentligste erhvervsorganisationer.

Af de organisationer der har afgivet høringssvar har Dansk Industri, Finansrådet og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) givet udtryk for en positiv holdning til

principperne i forslaget ændring af leveringsstedsreglerne og anført, at forslaget vil lette mange virksomheders hverdag, blandt andet ved øget anvendelse af omvendt betalingspligt og færre undtagelser fra hovedreglen. Både Finansrådet og FSR er desuden meget positive over for den foreslåede præcisering omkring virksomhedsinterne ydelser i tilfælde, hvor forretningssteder ligger i mere end et land, men anfører, at det ligeledes bør præciseres, at der er tale om virksomhedsinterne ydelser uanset om et af forretningsstederne samtidig indgår i en fællesregistrering i et af landene.

Advokatrådet og Registrerede Revisorer har ingen bemærkninger.

Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS) er samlet imod Kommissionens forslag.

Amtsrådsforeningen, Danske Busvognmænd, Brancheforeningen Dansk Kollektiv Trafik, HTS og HUR finder det problematisk, at leveringsstedet for langtidsleasing af køretøjer ændres fra at være leasingfirmaets land til at være kundens land, idet momsfordelen ved finansiel og operationel leasing i andre EU-lande bortfalder. Det anføres, at de fleste busser til rutekørsel i dag leases i andre EU-lande med lavere moms og mere fordelagtige fradragsretsregler end Danmark. Forslaget vil betyde, at leasingydelsen skal momsbeses i forbrugslandet og forbrugslandets fradragsretsregler bruges. Dansk Kollektiv Trafik har skønnet meromkostningerne for denne del af forslaget at ligge på ca. 300 mio. kr. Omkostninger vil blive væltet over på amter, kommuner og HUR, idet buserhvervet vil være afhængig af fuld kompensation. Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening anfører, at man vil kræve økonomisk kompensation (DUT) og HUR anfører, at meromkostningerne vil betyde nye ekstraordinære takststigninger og/eller yderligere nedskæringer i busdriften. Amtsrådsforeningen anfører desuden, at ændring af leveringssted for leasingydelser vil betyde administrative merudgifter i forbindelse med genforhandling af kontrakter – disse udgifter kan undgås, hvis der laves en lang (6 år) overgangsordning.

Dansk Industri anfører, at virksomheder der har leaset hvidpladebiler i et andet EU-land også vil få øgede omkostninger, idet der skal beregnes dansk moms og bruges de ufordelagtige danske fradragsretsregler.

Dansk Industri, Finansrådet, FSR og HTS anfører, at en udvidelse af VIES til at omfatte ydelser, vil påføre virksomhederne administrative byrder. I høringssvarene stilles spørgsmålstejn ved kontrolnyttens af VIES. Finansrådet understreger, at ændringen i hvert fald ikke bør gælde momsfri ydelser og foreslår i øvrigt at der laves en bagatelgrænse på f.eks. 10.000 euro for, hvornår VIES skal bruges (hvis overhovedet).

Herudover anfører Dansk Industri, at definitionen af "materielle ydelser" er uklar og at forslaget ikke løser problemet med salg af "pakke-løsninger", hvor de enkelte dele i pakken har forskelligt leveringssted.

FSR foreslår blandt andet, at der indføres en regel om, at virksomheder med salg til private i andre EU-lande (B2C-salg) kan vælge at lade sig momsregistrere i kundens land og på den måde vælge at bruge forbrugslandsbeskatning i de tilfælde, hvor leveringsstedsreglen ellers foreskriver for oprindelseslandsbeskatning. FSR mener også, at ydelser vedr. messer og udstillinger bør omfattes af hovedreglen for leveringssted og ikke den nye art. 9c.

Både Dansk Industri og FSR anfører, at teleoperatører m.fl. selv efter forslaget fortsat vil have et problem med at begrebet tjenester vedr. fast ejendom kan fortolkes forskelligt.

Kommissionen sendte den 7. maj 2003 et oplæg til ændringer i høring. Der indkom 57 høringsbidrag. Af disse bidrag kom 33 fra nationale og europæiske foreninger og sammenslutninger, 22 kom fra erhvervslivet, og 2 fra enkeltpersoner.

Hovedparten af bidragene støttede den foreslåede ramme for reglerne, som indebærer en ændring fra oprindelsesprincip til bestemmelsesprincip hvad angår beskatningsstedet for B2B leverancer af ydelser. Der var dog en række forbehold over for de foreslåede undtagelser fra den generelle regel.

Enkelte mente oprindelsesprincippet skal bevares kombineret med et system til omfordeling af momsen, så den overføres til den medlemsstat, hvor kunden er etableret.

Af dem, der forholdt sig til udvidelsen af VIES, var lang hovedparten imod denne idé, idet systemet ikke blev anset for et effektivt værktøj til bekæmpelse af svig.

5. Proportionalitets- og nærhedsprincippet

Kommissionen mener, at der er behov for de foreslåede EU-regler

- idet de vil sikre at beskatning af ydelser i princippet finder sted, hvor det faktiske forbrug finder sted,
- idet de vil mindske mulighederne for dobbelt påligning af moms eller utilsigtet ikke-påligning af moms ved grænseoverskridende handel med ydelser,
- idet det løser en række sammenhængende spørgsmål, f.eks. i forbindelse med materielle og immaterielle ydelser.

Fra dansk side er man enig i Kommissionens vurdering.

6. Samfundsøkonomiske, administrative og statsfinansielle konsekvenser

Specielt fordi Danmark har begrænset fradragsret for biler samt moms fritaget personbefordring med deraf følgende mangel på fradragsret er der i dag en stor mængde transportmidler (biler, busser og tog) der langtidsleases i andre EU-lande med mere favorable fradragsregler. Forslaget vil betyde, at danske virksomheders langtidsleasing af transportmidler skal momsbes i Danmark og virksomhederne vil dermed kun få fradragsret efter vores regler.

Samlet set skønnes statens varige momsprovenu at stige med ca. 282 mio. kr. om året før skat. Heraf vil ca. 279 mio. kr. komme fra ekstra momsbetalinger fra operatører inden for moms fritaget kollektiv trafik. Der bør dog tages forbehold for stor usikkerhed på skønnene.

- DSB's udgifter til dansk moms vil stige med 28 mio. kr. før skat. Desuden må ekstraudgifterne til moms for andre operatører, der udfører moms fritaget kollektiv trafik forventes at medføre et udgiftspres på den samlede offentlige sektor. Især skal det nævnes, at busvognmændene har genforhandlingsklausuler i deres kontrakter med Amterne / HUR, der giver dem ret til nye forhandlinger ved en vedtagelse af forslaget.

- Bemærk, at provenukonsekvenserne for operatørerne inden for momsfrataget kollektiv trafik er før-skat-beregninger. Det vil sige, at det er operatørernes direkte udgifter. Disse udgifter vil altid være større end operatørernes nettobelastning. Forskellen er afhængig af, om de øgede omkostninger kan overvæltet i operatørernes priser. Ved fuld overvæltning (og uændret adfærd) vil operatørernes nettobelastning være 0 kr. Uden overvæltning vil operatørernes nettobelastning også være mindre end før-skat-beregningerne, da de øgede udgifter vil give større skattemæssige fradrag. Forskellen på før-skat- og efter-skat-provenuet kan maksimalt blive 30 pct. af før-skat-provenuet – svarende til 84 mio. kr. for momsfrataget kollektiv trafik.

Tabel 1. Varige konsekvenser for momsbetalingerne af forslaget

	mio. kr., før skat.
Statens direkte momsprovenu	282
Ekstra momsudgifter personbiler	3
Ekstra momsudgifter tog	46
Busser	233

Herudover skønnes ændringerne ikke at medføre statsfinansielle konsekvenser af betydning, idet de afgiftspligtige virksomheder med normal fuld fradragsret vil have fradragsret for den moms der betales her i landet.

En udvidet brug af reverse charge (omvendt betalingspligt) skønnes at give en administrativ besparelse for told- og skattemyndighederne, idet der undgås nogle af de relativt ressourcekrævende anmodninger om tilbagebetalinger efter 8. og 13. momsdirektiv. Endvidere undgås administrative omkostninger forbundet med momsregistrering af en række virksomheder fra andre EU-lande. Konkret skøn er endnu ikke foretaget.

Udvidelsen af VIES med ydelser vil isoleret set betyde en lille administrativ byrde for ToldSkat, som dog også lettes for en administrative byrde på grund af færre anmodninger om tilbagebetalinger af moms fra udenlandske virksomheder og endelig vil antallet af momsregistreringer m.v. af virksomheder fra andre EU-lande falde. Desuden giver udvidelsen af VIES myndighederne mulighed for kontrol af leveringerne, der er langt billigere en i forbindelse med administrativt samarbejde..

7. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Virksomheder der i dag langtidsleaser transportmidler i andre EU-lande med fordelagtige fradragsregler vil få en økonomisk meromkostning på størrelse på statens merprovenu omtalt ovenfor under punkt 7 – samlet ca. 282 mio. kr. mio. om året før skat.

Hertil kan komme administrative udgifter til eventuelle genforhandling af leasingkontrakter. Kontrakterne løber typisk 4 – 6 år og Amtsrådsforeningen skønner, at der alene på deres område skal genforhandles ca. 200 kontrakter, hvis forslaget gennemføres uden overgangsordning.

En test foretaget af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen på 419 virksomheder viser, at 31 - ca. 7% - forventes at blive berørt af forslaget. Blandt disse forventer 25 virksomheder (ca. 81%) at forslaget vil give administrative konsekvenser.

Tabellen nedenfor viser de væsentligste administrative konsekvenser for de berørte virksomheder – samlet tal for byrder og lettelser:

	Testpanel			Samfundsniveau (stor usikkerhed)*			
	Antal	Pct.	Genn. Snit	Antal	Minimum	Total	Maksimum
Intern administration (omstillingsbyrder)	8	26 %	18 timer	4.900	21.000 timer	90.000 timer	160.000 timer
Intern administration, løbende byrder årligt	15	48 %	16 timer	9.200	62.000 timer	140.000 timer	220.000 timer
Ekstern bistand, omstillingsbyrder	10	32 %	9.500 kr.	6.100	21 mio. kr.	58 mio. kr.	95 mio. kr.
Ekstern bistand, løbende byrder**	2	6 %	7.500 kr.				
Uddannelse, omstillingsbyrder**	5	16 %	6.300 kr.				

* Samfundstallene er behæftet med stor usikkerhed

** For få besvarelser til at opregne til samfunds niveau

De fleste de 8 virksomheder, der har anført at få omstillingsbyrder, og de 15 virksomheder, der har anført at få løbende administrative byrder, har anført at byrderne er forbundet med at skulle indberette oplysninger til VIES-systemet.

Forslaget vil betyde, at nogle virksomheder, der leverer ydelser til afgiftspligtige personer i andre EU-lande, vil undgå at skulle søge om tilbagebetalinger af moms i andre lande - i testen har en enkelt virksomhed angivet at få en samlet set løbende administrativ lettelse, idet den ikke længere skal søge momsrefusion i udlandet. Herudover vil nogle virksomheder på grund af udvidet anvendelse af reverse charge undgå omkostninger, som de i dag har til momsregistreringer i andre lande – i testen oplyste 4 virksomheder, at de i dag er momsregistreret i et andet EU-land.

8. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Momsloven skal ændres i overensstemmelse med de foreslåede ændringer i 6. momsdirektiv

9. Tidligere forelæggelse for Folketinget

Grundnotat blev oversendt den 16. januar 2004.